

BAJAI HIRLAP

POLITIKAI LAP.

Megjelen minden csütörtökön és vasárnap reggel.
Előfizetések és hirdetések Kazal József könyvnyom-
dájában vétetnek fel.

Felolós szerkesztő:
NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fil. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttanak.

Husvét a nagy esztendőben.

A kereszténységnek immár a második nagy ünnepét üli a nemzet keserves időkben, amikor a bu, a gond és a fájdalomnak az elviselésre igazán nem lehet másból vigaszt meríteni, mint abból az örök időkre szóló tanításból, amelynek összességét éppen a keresztény vallás foglalja össze. Fájdalmunknak gyógyítója, bünknek az enyhítője, gondunknak könnyítője ma csak a vallás, amely vigasztal bennünket, néha halványuló reményeinknek új vért ad és tanít bennünket, az Istenben való bizalomra. Egy egész világ sulyos megpróbáltatásnak kellett elkövetkezni, hogy az emberiség gondolkodásában megtisztuljon, térjen vissza a hithez, küszöbölje ki érzéseiből a kételkedést, a hitetlenséget amely a művelt világ nagy jóllétében fent és alant immár elterjedt.

A nagy megpróbáltatások közepette, amelyek nemcsak a mieink, hanem közősek az egész világgal, a feltámadás ünnepe komor hangulatával igazán jelképezi az ország hangulatát. De ebből a hangulatból nem szabad hiányozni a reménynek, a bizalomnak, amelyet a csapások által érzékenyebbé vált lelkünkben a keresztény vallás ma inkább fakaszt, mint másokor.

Aki hívő lélekkel járja ma a templomokat, annak hinni, bizni kell a jobb jövőben is, amelynek el kell következni ezekre a szomorú napokra. A magyar az ő nemzeti jellegénél fogva nagyon hajlandó a lemondásra, egy-egy csapás az ereiben buzgó ősi erőket nagyon hamar lekötí, hirtelen létlenségbe megy át nála a lázas cselekvés, amint ezt a mi nagy eseményekben annyira gazdag történelmünk tanítja.

E nemzeti természetből folyó veszedelmek ellen kell most védekeznünk. Hinni, bizni és reménylenünk kell, még akkor is, ha az eddigi csapások megsokszorosodnak. Semmikép sem szabad odaadni magunkat a reménytelenségnek, ami maga a megadás.

Amilyen igazi fájdalmas lélekkel jár-
tuk meg a nagyhét minden szertartá-
sát, ép oly igazi fájdalommal kell
résztvennünk nemzetünk mai minden
fájdalmas csapásában. De a Golgotára
következett a feltámadás.

Ebben a feltámadásban hiszünk, a
nemzet minden bajának az eloszlását
bizva várjuk.

Igaz hittel megy mindenki a feltá-
madás nagy keresztény ünnepére. A
hit éberebb, talán igazabb és mélyebb,
mint bármikor, Ennek a megeléknült,
megerősödött keresztényi hitnek kell
bennünket taplálni a reánk még elkö-
vetkeztelő újabb nagy csapásokban. A
nemzet már megjárt sok Kálváriát, sok
Golgotát, eddig még mindig volt szá-
mára feltámadás. Nemzetünk sorsa a
történet folyamán igen sokszor volt
kétségbejítő. Ma nem az, csak telve
van mindenki számára igen sok szen-
vedéssel. Ezeket a szenvedéseket vi-
selje el a nemzet nyugalommal, türe-
ssel, edze azokban tetterejét és várja
azoknak az elmúlását.

A husvéti szent ünnepek alatt pedig
erősödjék a nemzet minden tagja a
keresztény vallás gyógyító balsamától.

*
*

Az ünnep komor hangulata szállotta meg
a lelkeket. E hangulat komorságát, melyben
az emberek száza a templomok áhitatát
szomjazták, a halottainkra való emlékezés
szomorúsága tette egy tónussal sötétebbé. E
héten ismételt a mi fiaink közül ragadott
el a halál néhány sokaknak kedves, baráti,
vagy rokon arcot. A gyász egymásután lá-
togat el a mi házainkba is és egyre sulyo-
sabbban nehezedik ránk szomorúsága, amit
csupán a vallás békés vigasza enyhít és a
megnyugvás, hogy nekünk is meg kell hoz-
ni áldozatunkat az emberek harcában, mely-
ből egy jobb jövő fakadását várjuk.

A templom-áhitatos csöndjében a gyász-
ruhák sokaságát láttuk és a megtért harco-
sok szürke csoportját, kik az áhitatos kör-
menet szomorú festőiségét emelték, minden
időkre emlékeztetéssé tévén az 1915-ik évi
urnapi menetet.

∴ Használjunk hadisegély bélyeget. ∴

A lisztről.

Vészhi्रेket terjesztenek városunkba,
hogy a közéletmezésre nincsen liszt, hogy a
város lakossága, kenyérhiány miatt megost-
romolja a lisztes boltokat. Érthetetlen, hogy
miként lehetséges ilyen alarm hírekkel a vá-
ros nyugalmát felzavarni. A bajai Henger-
malomban, Köbling malmában és a lisztes-
boltokban volt az ünnepekre liszt kapható,
a Hengermalomban pedig még most is van
annyi szabad liszt, amennyi elegendő lesz a
napi szükségletre az ideig, amíg a városi
liszt áruba bocsátható lesz.

A földmívelésügyi miniszter ugyanis a na-
pokban feloldotta a zár alól a Hengermalom-
nak Mélykuton, Csávolyon, és Bácsbokodon
zár alá vett buzakészletét, ez azt megörölte
és az ünnepekben fejenként 5 kilóig terjedő
mennyiségben elárusította a jelentkezőknek.
Mint hogy azonban a miniszter elrendelte,
hogy a hengermalom az elárusítást hatósági
ellenőrzés mellett eszközölje a város lakos-
sága részére, a városi hatóság az ellenőrzés
gyakorlása végett rendőrt küldött ki, mivel
a vidékről is jelentkeztek illetéktelen szemé-
lyek vásárlásra a hengermalomnál. Minden
helybeli jelentkező kapott ott lisztet és kap-
mint említettük a városi liszt elkészültéig.
Az a hír sem felel meg a valóságnak,
mintha Köbling gőzmalmos ablakait a zugo-
lódó közönség beverte volna. Köblingnél
egy lisztre várakozó asszony csak véletle-
nül ügytelenségéből tört el egy ablaküveget,
amit azután a fantázia szárnyra kapott és
vészihírré dagasztott. (Megjegyezzük, hogy a
a hengermalomnak husvétra annyi lisztje
volt, hogy jutott abból a katonai kórháznak,
a járványkórháznak és a tanítóképezdének
is az ünnepekre.

Remélhető, hogy a városi liszthez a város
közönsége miharabb hozzáfog jutni, mivel a
városi hatóság arról nyert értesítést, hogy
a Kulán rekvirált buzakészletből a város
részére átengedett mennyiségből a Henger-
malom részére 350 q és Tománovits gőz-
malma részére 300 q buza vasuton már el-
szállított és Köbling gőzmalma és társai
részére 350 q buza a jövő héten szintén itt
lesz.

A keveréshez szükségelt kukorica beszer-
zése tárgyában a városi hatóság szintén
megtette a szükséges intézkedéseket. A vá-
ros területén levő összesen 5299 q tengerit
jelentettek be önkéntes eladásra az Országos
Gazdasági Bizottság részére. Ezen mennyi-
ségből 3370 q a város tulajdonát képező
Mátéháza pusztá egyes majorsági góréiban
van elhelyezve a bérlőknél, akik a bejelen-
tést eszközölték. Erre a bejelentett tengerire
a város lakóinak közéletmezésére feltétlenül
szükség van, mivel egyéb készlet nincs a

H I R E K.

jelzett célra és a városban sem áll rendelkezésre tengeri. Leghelyesebb volna tehát, ha a fölemvelésügyi miniszter az országos gazdasági bizottság részére bejelentett és a mánházai pusztán görékben fekvő tengerit Baja város lakosságának közfelvezetésére rövid uton átutalná a városi hatóságnak. Ezzel az eljárással eleje vétetnék annak a felesleges és nehézségekkel, de meg felesleges költségeket okozó processusnak, hogy a város a Hitelbank gabonarekviráló központjától tudja Isten honnan és mikor, kapjon tengerit kiutalva, amikor pedig, miként jelezte, a bajai határban rekvirált tengeri készlet állana rendelkezésre a városnak közfelvezetés céljára. A városi hatóság az itt említett irányban a földmívelésügyi miniszterhez sürgős feliratott intézett. Mihelyt tehát ez a közbeeső kérdés is elintézésre nyer, a városi listát árusítása remélhetőleg már a jövő héten eszközölhető lesz.]

Orosz foglyok Baján.

A legutóbbi sebesültszállítmányokkal miként előző lapszámunkban már hirt adtunk, tizenhárom orosz sebesült fogoly érkezett Bajára, akik kárpáti harcokban sebesültek meg.

A sebesültek a határon 5 napig vesztegár alatt voltak és megnyratkozva, megborotválkozva s megtisztálkodva értek ide a főgimnásiumban elhelyezett katonai kórházba, ahol most ápolás és orvosi kezelés alá kerültek. Tudósítónk tegnap felkereste az orosz sebesülteket a kórházban s itt alkalmat nyílt meggyőződnie, hogy a sebesültek a kifogástalan, legjobb ápolásban és kitűnő bánásmódban részesülnek. Egynek kivételével mindannyi csak oroszul beszél, legnagyobb részét földművesek, Szibériából, Kaukázusból és Orosz-Lengyelországból valók, aránylag elég fiatalok. Valamennyinek az arca sugárzik az örömtől, hogy békés, biztos helyre és habár ideiglenes, de meleg otthonra, gondos ápolói kezekre találtak. Egyikük, egy orosz-lengyel, intelligensnek látszik, beszél folyékonyan németül. Hat napig volt ütközetben, de hatodnapra egy shrapnel-szilánk súlyosan megsebezte balszemét, a mikor is csapataink elfogták, amit uglátszik — nem is sajnál. A bánásmóddal és sorsával is meglehetőleg elégedve, mert egynéhányszor ismételte előttünk azt a kijelentését: „hála Isten, hogy itt vagyok“. Egy másik sebesült, Tomszkból való földműves, kérdésünkre, hogy mióta van fegyver alatt, oda nyilatkozott, hogy: „már egy év óta.“ Súlyos fejsébbel lázasan fekszik fálnak fordulva egy harmadik sebesült, teljesen apathikus, a golyó még a fejében van. Sokat szenvedhet. Kérdésünkre nem regál, csak az orvos után tudakozódik. Megnyugtatták, hogy nemsokára itt lesz. A többi többé-kevésbé könnyebb sebesült, akik sorsukban megnyugszanak. Többet nem is várunk tőlük.

Csinos kivitelű
n é v j e g y e k

r e n d e l h e t ő k

∴ lapunk kiadóhivatalában. ∴

— **A főispán Ujvidéken.** Ujvidékről jelentik: Purgly Sándor dr. főispán, Skultéthy Ferenc, megyei alispán és Kleiner Lajos tb. főjegyző kíséretében, kedd este az ujvidéki járásban tett katonai természetű közigazgatási intézkedések ellenőrzésére Ujvidékre érkezett. Purgly Sándor dr. főispán szerda délelőtt Skultéthy Ferenc alispán társaságában látogatást tett Matkovits Béla főispánnal, délben pedig autókon a Balkán haderő főhadiszállására hajtottak, ahol Jenő kir. herceg főparancsnoknál bemutatkoztak, aki a megyei főispánt és alispánt szívélyesen fogadta s mindkettőjüket ebédre vendégül hívta. Szerda délután Purgly Sándor dr. főispán és Skultéthy Ferenc alispán az ujvidéki szolgabírósnál hivatalvizsgálatot tartottak, amikor is kizárólag a katonai, mozgósítási, hadszolgálati ügyeket nézték meg és a tapasztaltak a legteljesebb mértékben elégitették ki. Szerda este Dungyverszky Gedeon dr., a kölpényi kerület országgyűlési képviselője adott a főispán és alispán tiszteletére vacsorát, amelyen a város hivatalos méltóságai közül tizenhatan vettek részt. Csütörtök reggel Purgly Sándor dr. főispán és Skultéthy Ferenc alispán Ókerre, onnan Tisztaistvánfalvára és Temeinbe ment, hol a a honvédelmi miniszternek a hadszolgálati ügyében kiadott rendeletének keresztülvitelét szemléltette meg. dr. Purgly főispán és kísérete kedd és csütörtök este a szabadkai színtársulat itteni vendégjátékát nézte meg. Péntek reggel a főispán és alispán újból megjelentek a szolgabírói hivatalban és délelőtt 11 óra 40 perckor a Dunagőzhajózási Társaság hajójával Palánkára utaztak, hol a palánkai szolgabírósnak területén eszközölt katonai intézkedéseket szemléltette meg. Purgly főispán Miskolczy Imre dr. egészségügyi kormánybiztos társaságában még megtekintette az ujvidéki járás több kórházát és betegnyugvó állomását. Elutazása előtt újból kifejezte Baky Elek főszolgabírónak a tapasztaltak feletti teljes megelégedését.

— **Kinevezés.** A főispán dr. Rimler János bajai ügyvédet Baja város tiszteletbeli főjegyzőjévé kinevezte.

Elöléptetés. A hivatalos lap e heti száma közli, hogy 1914. nov. 1-iki ranggal Scherer Károly és Jankulov Boriszláv dr. földink főhadnagyokká és Walleshausen Gyula dr. főorvosokká léptek elő.

— **Kirendelés.** Az igazságügyminiszter dr. Valentin Károly nagylaki járásbírói betétszerkesztő bírót a szabadkai kir. törvényszékhez, mint telekkönyvi hatósághoz hivatalból kirendelte.

— **Adomány.** Natti Józsefné szül. Gaál Klótild urnő 50 koronát küldött ma a bajai vörös keresztnek 50 sebesült husvéti megvendégelésére céljára.

— **Hősi halál.** Vogl Cornél a pesti Hungária malom hivatalnok, Bajáról elszármazott földink, a bajai főgimnázium volt növendéke, egy akna fölrobbanásakor hősi halált halt a déli harctéren.

— **Adomány.** Az iskolánének zárdanövendékeinek adománya 34 K a hadsegélyző-alap javára befizettetett.

— **A Dumagőzhajózási társaság menetrendje.** A Budapest—Titel közötti hajó Budapestről este 10 órakor, visszafelé Titelről reggel 8:40-kor indul. Ez a hajó lefelé való menetében Bajára érkezik reggel 5:45 órakor

Felfelé való menetében Bajára érkezik 3:55 órakor reggel. Ezenfelül Budapest—Mohács között naponta egy személyhajó jár, mely Budapestről incul délben 12 órakor. Bajáról Budapestre d. u. 2:5 órakor.

— **Van itthon is munka.** Az időszaki munkakeresés céljából külföldre való távozás megakadályozása végett igen érélyes hangu rendeletet bocsátott ki a belügyminiszter, mely e nepokban megérkezett Baja város polgármesteréhez is. A mai rendkívüli viszonyok között a legközelebbi termés biztosítása nemcsak közigazgatási, de a hadjárat eredményessége szempontjából is elsődrendű érdeket képez. Minthogy pedig gazdasági munkásaink nagy része tényleges katonai szolgálatra bevonult s a behívott legénység a hadi érdekekre való tekintettel csak korlátozott számban lesz szabadsággalható, a gazdasági munka elvégzése majdnem teljes egészében az otthonmaradt lakosság munkaképes részének fogja föladatát képnzni. Ilyen körülmények között, midőn a gazdasági munkálatok elvégzésére minden számbavehető munkaerőre elkerülhetetlen szükség van s így gazdasági munkásainkat nem nélkülözhetjük, azoknak munkakeresés céljából külföldre való távozását a belügyminiszter nem tartja megengedhetőnek s ezért azok részére külföldre szóló utlevél egyáltalán nem adható. Minden kérelem hivatalból ayonnal visszautasítandó. Van itthon munka elég, tessék mindenkinek most itthon dolgozni.

— **Lopás.** Rolberg Adolf bajai lakosnak ellopták lovát és a ló szerszámait. A tettest, kit Csorba Jánosnak hívnak, elfogták és be-kisérték a csendőrségre.

— **Királysértés és nemzetiség elleni izgatás.** Janits János somberek lakos november 28-án Szerbiát és Petár királyt zsviózva járta be a falu utcáit. December 10-én viszont, amikor Belgrádot a szerbek visszafoglalták, a boltban gyertyát vásárolt s közben sértő célzást tett Ófelségére. Utána pedig az égő gyertyával bejárta a falut. Mikor az egyik gyertya elégett, ujat vett és folytatta a „kivilágítást“. A jeles atyafit a pécsi kir. törvényszék tegnap királysértés vétsége és két rendbeli nemzetiség elleni izgatásban mondta ki bűnösnek és hét hónapra börtönrre ítélte. A kir. ügyész súlyosbításért felebbezett. Janits szintén felebbezést jelentett be.

— **Kimutatás.** A bajai Vörös Kereszt Egyleti Tartalék Kórház részére ujabban befolyt pénzbeli adományokról: Báró Vojnits István

50 drb. körmöci arany árfolyam értéke 685 K 10 f., Vörös Keresz kórház katonai iroda perselygyűjtése 101 K 56 f., dr. Klausner Vilmos ezredorvos lakbérilletmény 59 K 62 f., Milkó Mátyásné, Zweig Mór, Schön Géza, Krausz Jakabné, Egy ismeretlen jötevő, Weidinger Dezsőné 50—50 K, a bajai főgimn. „Tóth Kálmán Önképző Köre” alapító tagdíj 40 K, Schön Antalné 30 K, Milkó Mátyásné, Müller József (népnapi megváltás zímén) 25—25 K, m. kir. adóhivatal Baja (persely gyűjtés) 21 K, Michits Margitka képes lapokból 13 K 40 f., Fischer Adolf (egy fogadásból), Schmidt M. Fiai, Somogyi Gyula (szakértői díja címén), ifj. Utry Pál, Topál Florián, Hesser Gyula 10—10 K, Bajai Független Ujság 6 K, László László, Lerner Antal, dr. Rimler Jánosné 5—5 K, cs. és kir. élelmezési raktár 4 K 79 f., Papp Ferenc sebesült katona 3 korona. A Vörös Kereszt Egylet választmánya a nemesszívű adakozóknak emberbaráti jótékonyágukért ezuton is hálás köszönetet mond.

— **Csonkított és béna katonákat gondozó bizottság** alakult a miniszterelnök vezetése alatt, melynek célja, hogy a sebesülések folytán megcsonkult vagy megbénult katonákat, havi díjasokat, legénységi állományban tartozókat, továbbá a hadi szolgálatásokra igénybevett polgári egyéneket) egyfelől orvosi utókezeléssel, másrészt gyakorlati kiképzéssel ismét keresetképes állapotba juttassa. A bizottság szervezetének kiépítéséhez szükséges tájékoztató adatok beszerzése már folyamatban van s remélhetőleg nemsokára megkezdheti áldásos működését.

— **Mezei munkára való szabadságot csak a katona maga kérhet.** A szabadságolások a tavaszi mezei munkákra már megkezdődtek, de nem minden érdekelt tudja annak módját, miképen kaphatja meg ezen szabadságot, melynek elnyeréséhez semmiféle protekciót igénybe venni nem szabad. A honvédelmi miniszter ma táviratot intézett a polgármesterhez, melyben felkéri, közölje az érdekelteket alkalmas módon, hogy akik a tavaszi mezei munkák ellátására szabadságot kívánnak igénybe venni, jelentkezzenek fölöttesüknél kihallgatásra, adják elő ott kérelmüket és a szabadságot indokolt esetekben rövid uton megfogják kapni. Senki közbenjárását igénybe venni nem szabad, mert az fölösleges is.

A háboru legujabb hirei.

Budapest, április 2. Hivatalos jelentés. A keleti Beszkedi vonalán általában nyugalom van miután az oroszoknak összes támadásait az utóbbi napokban véresen visszautasítottuk. A kárpáti arcvonalnak keletről csatlakozó szakaszában, ahol nagy orosz erők támadnak, folyik a harc.

A Pruth és a Dnjester között levő orosz haláron c apataink az oroszoknak tulerövel véghezvitt támadását visszaverték. itt egymásmögött tiz-tizenöt sorban támadott az ellenség. Az

egész napon át a csatavonal több pontján a harc egész estig tartott, Az ellenség nagy veszteségek után mindennél visszavonulásra kényszerült és főként a legdélibb szárnyunk előtt me nekülésszerűen hátrált.

Lengyelországban és Nyugat-Galiciában nincs változás. A Nida alsó folyása mentén az oroszok egy éjjeli támadása állásaink leghatásosabb tüzeben összeomlott.

Miniszterelnök sajtóosztá ya.

Főmunkatársak :

DEZSŐ ALAJOS és Dr. BERNHART SÁNDOR.

Szerkesztői üzenetek.

R-nek. háborus verseket térszúke miatt nem közlünk.

EREDETI AMERIKAI

kéveköto

MONILA ZSINEGET

legolesobb napi áron szállit

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyára-
::: nak Vezérügynöksége :::

Budapest, Vilmos császár-ut 32 szám.

8393/1915. kig. szám.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a kincstár által megvásárolt lovak vételára a hadügyminiszter ur 1915. január hó 14-én Abtk. 11. 433. szám alatt, — pénzügyminiszter urnak dedig 1915. január hó 18-án 979. szám alatt kibocsátott rendelet szerint a kir. adóhivatalban haladéktalanul felvehető.

Baja, 1915. évi március hó 27-én.

Polgármester helyett:
WEISZ NÁNDOR tanácsnok.

EREDETI AMERIKAI

TENGERI ÜLTETŐGÉPET

automatikus négyzetültető-
készülékkel azonnal szállit

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyarának

::: Vezérügynöksége. :::

Budapest, Vilmos császár-ut 32 szám.

8180/1915. kig. szám.

Árverési Hirdetmény.

Dr. Kósa Károly kir. járásbíró tulajdonát képező jelenleg katonai gyakorlóter céljaira bérbeadott 76 katasztrális hold szántóföldnek a m. kir. honvédelmi miniszter ur rendelete folytán a folyó 1915. évre élelmeiikk termelésre 1200 négyszögölével számított öt holdas esetleg nagyobb parcellákban haszonbérbe adása végett a városi gazdasági hivatalnál folyó évi április hó 7 ik (hetedik) napján délelőtt 11 órakor árverés fog tartatni.

Bánatpénzül holdanként 5 korona tendő le készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban.

Az évi haszonbéri összeg felerésze az árverés jóváhagyásától számítandó nyolc nap alatt, másik felerésze a termés leszedése előtt fizetendő a bajai m. kir. katonai állomásparancsnokságnál.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog betudatni.

Egyéb feltételek alulirotnál betekintheők.

Baja, 1915. évi március hó 30-án.

Weisz Nándor
tanácsnok.

ÉRTESÍTEM

a zongorák iránt érdeklődő mélyen tisztelt közönséget, hogy

HAAS MIKSA UR

ZONGORA-

≡≡≡ pianino és cimbalom-raktára ≡≡≡

tulajdonomba ment át s az igen előnyös vételnél fogva e hangszereket oly olcsó áron bocsájtom áruba, mint aminőért zongorát, pianinot nem árusítottak még soha.

E hangszereket esetleg bérbe is kiadom.

Kérem az érdeklődők szives támogatását s vagyok tisztelettel

ifj. Wagner Antal.

Papir- és írószer-kereske-
dés. :- Könyvnyomda.

KAZAL J. - BAJA. -

Vörösmarty Mihály-ú. 6.
.... TELEFON 45.

Könyvnyomdai munkák készítése
a legizlésebb kivitelben. Ügyvédi
- és községi nyomtatványraktár. -

